

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

VIII. Iac. Sadoletvs Episc. Carp. Antonio Prato S.R.E. Cardinali S.P.S.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

lam melior & consideratior fiam. Hæc ego ad te scripsi, magis
ne quid mearum rerum tibi esset ignotum, quam ut audeam po-
stulare ut hæc legas. Quæ etiam si non indigna, attamen inco-
moda sunt tuis grauissimis & maximis occupationibus. Mihi
salus, dignitas, amplitudo, ita est cordi, ut Deum optimum Ma-
quod ista omnia tibi tueatur, quotidieq; ad secundiores proce-
euentus, regare non desinam: quod sit virtuti, & bonis moribus
ac legibus, sanctaq; fidei Catholica, cum tua insigni laude, quo-
modo semper atque emolumento. Vale. Fride. Calend. Octob.
M.D.XXXII. Carpentoracii.

VIII.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARP.

Antonio Prato S. R. E. Cardinali S. P. D.

CVM Lugduni fuisset, speciemque illam in te summi & pre-
cellentis viri, de quo tam multa absens audieram, ipseque
pluribus in rebus ita esse cognoueram, oculis mei presens fa-
cisset, fuissetque cum magna mea cum voluptate, nec minor
cum admiratione contemplatus: propterea quod voluptatem
mihî meus in te perpetuus amor, singularisq; obseruantia, ad-
miracionem verò sapientiæ & virtutis tuæ magnitudo afferere
possum tibi confirmare, post meum illinc discessum, memora-
tui semper mihî in animo ita versatam esse, ut non dies, neque
noctes, mea de te cogitatio, & cura aliquid conandi, quod pro
tuis plurimis erga me beneficiis gratus in te esse intelligeret, in
lo modo requiesceret. Et si enim superioribus temporibus tu mihi
quam destitisti de me bene mereri, tuamque ego in meis rebus
omnibus, quæ ope & auxilio tuo egerunt, beneuolentiam et
ga me, humanitatem, liberalitatem sum expertus: tamen hoc re-
cente factio, quo mihi dedisti preclarum apud Regem tui de me
iudicij testimonium: idemque desulisti, ac de optimi Regis vo-
luntate mihi es pollicitus: si Regem, & Regiam colere, & de-
ctari vellem, amplissima mihi fortune premia non defutura.
Hoc inquam tuo prestantissimo merito, quo nullum maius
tanto & tali viro ne optari quidem potest, ita sum ad omnem be-
nevolentiam & studium colendi tui ac venerandi nominis in-
tatus, ut ne si vitam quidem pro te effundam, vel partem partem
tuorum meritorum videam consecutus. Quamquam enim deus
est, quod ego amplitudinem tuam & colo, & diligo, omnique lo-
nore, atq; obseruantia prosequor, multisq; tuis erga me bene-
uolentiæ significationibus summè deuictum me atq; obliga-
tum esse sentio: tum autem de grauitate, doctri-^a, sapientiâque
tua ita existimo, ut nullum propè exemplum tale, l. o. minis terua
mole

molem maximarum tanta facilitate prudentiaq; moderantis,
 ne antiquis quidem temporibus putem exitisse: tamen illud de
 te iudicium commune mihi cum multis semper fuit. Hoc verò
 quod precipue ac proprie meum est, quo tibi sum tanta & tam
 insigni tua humanitate obstrictus, sic me & cepit, & incendit, ut
 propterea mihi necessitudo consistendum sit, neq; ad referendam ti-
 bi gratiam aliquas opes meas, neq; verò ad commemorandam
 verba vili suppetere. Et quoniam arbitror ad meum officium per-
 tinere, ut tibi respondeam, de eo, quod tu mecum locutus es: a-
 gamque quoquo modo possum tamen gratias. Quorum alteri
 tunc propter breuitatem temporis mihi non licuit: alterum nisi
 quam plura liceret sic facere ut debeo: de eo primum dicam, quod
 ad h. Claudium Regem pertinet: cui equidem sum toto animi mei
 studio addictus. Sed ut hanc vitam abijciam pacatam, atq; tranquil-
 lam, in quam ego veluti in portum, ex magnis ipse quoq; negotiis,
 & agitationibus, tanquam ex fluctibus me recepi: non casu neq; for-
 tuna, sed consilio certo, dataq; opera: nequaquam id videretur
 aut constantie mee, aut verioris vite utilitatibus conuenire. Non
 enim in opibus precipue, nec in diuitiis nostra posita bene agan-
 di ratio est: sed in eis magis studiis & actionibus, quae & pre-
 sentem nobis iucunditatem praebent, & futuram immortalita-
 tem pollicentur. Quod tu summus omnium & prudentissimus
 vir in te ipso facile potes recognoscere. Sed & si quiescens vita haec,
 illi alicuius difficulti & negotiosae preponenda multum est: ta-
 men cum incidant interdum tempora, ut officium ceteris re-
 bus sit antevertendum, nec possit aliter virtus & veritas rite con-
 sectari, nisi labor aliquis negotiumve suscipiatur: si quod eue-
 nit tempus eiusmodi, quo magna res aliqua Regis nostri, ma-
 gnae gloria ageretur, si modo ei ego muneri viderer esse ido-
 neus: si ea res cum fide & dignitate tractanda esset: in quo vi-
 que video errare & decipi communem vitam, quae veritas, &
 vanae getendarum rerum rationes, illis rectis & prudentibus a-
 ctionibus anteposit. Si talis, inquam, actio, ac tale offerretur
 tempus non denegarem Regi nostro profectò operam & fide-
 litatem meam. Neque enim id facerem, viderer mihi ab hoc iam
 suscipio genere vitae desistere: id enim certe nunquam sum fa-
 cturus. Sed officio tantisper me iudicarem fungi, vnaq; alia in a-
 ctione ei Regi deseruirem, cui me omni honesta ratione, & pro-
 pter potentiam eius, & propter virtutem atque humanitatem
 esse subiectum decet. Sed neque hoc ut contingat, optandum
 mihi est. Cupio enim rationes & consilia omnia Regis ita faci-
 les curas habere, ut non sit opera aut industria cuiusquam ad-
 modum requirenda. Et tamen si contingeret, non tantam in me
 ingenij vim agnosco, ut non multos Rex habiturus sit, quam

ego sum, magis idoneos. Quamobrem hac tibi mente & ro-
 rate mea satis exposita, redeundum mihi ad id est, quod
 mnum longè difficillimum: quo pacto tibi agam gratias. Qu-
 si aut tua non tam ampla auctoritas, aut merita erga me me-
 eria saltem forent, conarer aliquid profectò, & aliquam parte
 gratiæ exequi me posse considerem. Sed cum & amplitudo
 dignitatis, & benignitas in me tua omnem meam agendi
 quendiq; facultatem longè superet: peto a te, vt meam amorem
 erga te, & fidem & pietatem, que nunquam posthac à tu
 venerandi nominis assiduo cultu, incredibiliq; obseruantia
 futura est, pro aliqua parte gratiæ recipias. Quod si ea studi-
 quibus quotidie versor, aliquid fortè aliquando habebunt am-
 nitatis: dabo operam profectò, vt quantum tuum preclan-
 mum nomen meis ipsi scriptis multò plus luminis alleu-
 sit, quam ipsi mea scripta, meum tamen de te, tuisq; prestanti-
 nis virtutibus iudicium apud posteros appareat. Quod non id-
 scribo, quòd magnam tibi rem polliceri mihi videar: sed quòd
 magnam meam erga te intelligas esse voluntatem. Vale Ce-
 pentoracti, V. Idus Iulij, M. D. XXXIII.

IX.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT. IO
 anni Nicolao Apti Iulie Episcopo S. P. D.

Vellem tantum dari mihi ad scribendum facultatis, vt ex-
 mere possem eam, quam concepi animo incredibilem
 titiam, postquam audivi tua, & ceterorum Episcoporum, et
 istic sedes & domicilia habetis, opera, autore & principe ampli-
 simo legato, factum esse, vt diuinum illud Pauli epistolarum vo-
 lumen publicè explanaretur: vosque vnà cum aliis multis, &
 grantes studio sacrarum lectionum, in illud adiutorium con-
 niretis frequentes. Certè enim si Christianus sum, charamque
 imprimis habeo omnipotentis Dei gloriam (quemadmodum
 quidem habeo vita ipsa mea longè chariorem) hoc nomine ma-
 ximè letet necesse est. Non enim alia te magis illa illustratur, et
 que ipsius Dei maiestas, infinita que bonitas melius ostenditur,
 quam cum illius beneficia erga nos memorantur: plurima illa
 quidem passim & maxima, que omni humano generi ab eo tri-
 buta sunt. Sed quod ad fidem Christi, & ad adoptionem nostram
 in genus summi Dei pertinet, qua nos tanquam filij in heredita-
 tem regni celestis vocati sumus, tale atque tantum, vt vix huma-
 na vlla cogitatione magnitudo illius beneficij possit concipi, cui-
 ius in vno Paulo sunt explicata mysteria: si verò legati sumus vni
 laudi fauco, eiusque dignitatem cupio esse quam amplissimam.